

บทที่ 4 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม: เยาวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือ
นักท่องเที่ยวเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
- ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม
- ขั้นตอนที่ 3 การประเมินหลักสูตรฝึกอบรม

การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 74.24
อายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 43.94 อาชีพรับราชการ/ ครู จำนวน 92 คน
คิดเป็นร้อยละ 69.70 รายละเอียดดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 132)	ร้อยละ
1. เพศ		
- ชาย	34	25.76
- หญิง	98	74.24
2. อายุ		
- 21-25 ปี	2	1.51
- 26-30 ปี	10	7.58
- 31-35 ปี	18	13.64
- 36-40 ปี	44	33.33
- มากกว่า 40 ปี	58	43.94
3. อาชีพ		
- รับราชการ/ ครู	92	69.70
- บุคลากรทางการศึกษาของเทศบาล	16	12.12
- คณะกรรมการสถานศึกษา	-	-
- กลุ่มสถานประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว	24	18.18

4.2 ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรม

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ด้าน โดยด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวเป็น อันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ด้านแนวทางการจัดอบรม ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรม

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ แนวทางการจัดอบรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความจำเป็น	อันดับ ที่
1. ด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยว	4.35	0.48	มากที่สุด	1
2. ด้านแนวทางการจัดอบรม	4.25	0.53	มากที่สุด	2
รวม	4.32	0.47	มากที่สุด	

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระองค์ความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.35 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า โดยอาสาสมัครควรมีความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เพื่อช่วยเหลือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ การช่วยกันอนุรักษ์ เช่น ไม้ทิ้งขยะ สิ่งปฏิภูล และควรเน้นให้อาสาสมัครรู้คุณค่าของสินค้าชุมชน เช่น OTOP, อาหาร, สินค้า, เป็นต้น เพื่อการแนะนำนักท่องเที่ยวที่ถูกต้อง เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนควรมีรายวิชาการสื่อสารการโน้มน้าวใจเพื่อให้เกิดการช่วยเหลือ เช่น นักท่องเที่ยวอาจคิดฆ่าตัวตาย เป็นต้น อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย รายละเอียดดัง ตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระ องค์ความรู้
ด้านการท่องเที่ยว

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ ด้านการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความจำเป็น	อันดับ ที่
1. ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของ ท้องถิ่นเพื่อการให้คำแนะนำนักท่องเที่ยวได้	4.43	0.62	มากที่สุด	5
2. ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับภูมิศาสตร์ท้องถิ่นเพื่อการให้ คำแนะนำนักท่องเที่ยวได้	4.41	0.64	มากที่สุด	7
3. ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินนักท่องเที่ยว	4.31	0.73	มากที่สุด	15
4. ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ชุมชนเพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับนักท่องเที่ยวเพื่อจะได้ไม่ ผิดแบบแผนอันดีงามของท้องถิ่น	4.45	0.70	มากที่สุด	4
5. ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการช่วยกันอนุรักษ์ เช่น ไม้ทิ้งขยะ สิ่งปฏิภูล	4.48	0.64	มากที่สุด	2
6. ควรมีรายวิชาที่มุ่งเสริมสร้าง IQ, EQ และ MQ (วุฒิ ภาวะทางอารมณ์ ความคิด คุณธรรม)	4.40	0.69	มากที่สุด	9
7. ควรมีรายวิชาที่มุ่งส่งเสริมสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่าง นักท่องเที่ยวและเจ้าบ้าน	4.27	0.64	มากที่สุด	18
8. ควรมีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการท่องเที่ยว	4.30	0.72	มากที่สุด	17
9. ควรมีรายวิชาให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการช่วยเหลือ นักท่องเที่ยวเบื้องต้น เช่น การแนะนำสถานที่ที่ นักท่องเที่ยวจะเดินทางไป การแนะนำการเดินทางโดย ยานพาหนะ เป็นต้น	4.32	0.67	มากที่สุด	13
10. ควรมีรายวิชาที่มุ่งเสริมสร้างจิตบริการและจิตสาธารณะ	4.43	0.69	มากที่สุด	6
11. ควรมีรายวิชาปฐมพยาบาลเบื้องต้นในสถานะฉุกเฉิน	4.23	0.72	มากที่สุด	20
12. ควรมีรายวิชาการแจ้งเหตุการณ์ต่าง ๆ จากปัญหาที่ นักท่องเที่ยวประสบหรือถูกเอารัดเอาเปรียบ	4.25	0.63	มากที่สุด	19
13. ควรมีรายวิชาการสื่อสารการโน้มน้าวใจเพื่อให้ การช่วยเหลือ เช่น นักท่องเที่ยวอาจคิดฆ่าตัวตาย เป็นต้น	4.14	0.70	มาก	22
14. ควรมีรายวิชาที่ส่งเสริมบุคลิกภาพสำหรับการเป็น	4.31	0.67	มากที่สุด	16
15. อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ควรมีรายวิชาที่ส่งเสริมและฝึกทักษะการพูดและ นำเสนอด้วยวาจาเพื่อความน่าเชื่อถือ	4.39	0.70	มากที่สุด	11

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความจำเป็นด้านเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ ด้านการท่องเที่ยว	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความจำเป็น	อันดับ ที่
16. อาสาสมัครควรมีความสามารถในการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน เพื่อ ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวต่างชาติ	4.51	0.66	มากที่สุด	1
17. อาสาสมัครควรมีความรู้ในเรื่องที่สมควรทำ (Do) และ ไม่สมควรทำ (Don't) เพื่อแนะนำนักท่องเที่ยวใน สถานที่ที่สำคัญในจังหวัด เช่น วัด สถานที่ทาง วัฒนธรรม เป็นต้น	4.40	0.70	มากที่สุด	10
18. ควรมีรายวิชาที่ส่งเสริมและสั่งสอนให้อาสาสมัครรู้จัก การพอเพียงไม่เอาัดเอาเปรียบผู้อื่น	4.32	0.68	มากที่สุด	14
19. ควรมีเนื้อหาที่ส่งเสริมให้อาสาสมัครรู้จักพอประมาณ	4.18	0.81	มาก	21
20. ควรส่งเสริมให้อาสาสมัครรู้จักวิธีการเป็นเจ้าบ้านที่ดี พร้อมทั้งมีความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว	4.40	0.65	มากที่สุด	8
21. ควรเน้นให้อาสาสมัครรู้คุณค่าของสินค้าชุมชน เช่น OTOP, อาหาร, สินค้า, เป็นต้น เพื่อการแนะนำ นักท่องเที่ยวที่ถูกต้อง	4.46	0.70	มากที่สุด	3
22. ควรมีรายวิชาที่ส่งเสริมให้อาสาสมัครรักในถิ่นฐาน ตนเอง	4.33	0.70	มากที่สุด	12
รวม	4.35	0.48	มากที่สุด	

ความจำเป็นด้านแนวทางการจัดอบรม

ความจำเป็นด้านแนวทางการจัดอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า โดยควรมีการฝึกปฏิบัติการในสถานที่จริงทั้งแหล่งโบราณสถานและที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ควรใช้วิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านมาช่วยในการอบรม เช่น การพยาบาล การแนะนำสินค้า การแนะนำสถานที่ การแนะนำข้อกฎหมาย และควรมีการจัดการอบรมที่เน้นการหนักในการฝึกปฏิบัติการพูดเพื่อให้ข้อมูลและการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนควรมีการจัดอบรมในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์อยู่ในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย รายละเอียดดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความจำเป็นด้านแนวทางการจัดอบรม

ความจำเป็นด้านแนวทางการจัดอบรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความจำเป็น	อันดับที่
1. ควรมีการจัดอบรมในช่วงวันเสาร์และอาทิตย์	3.78	1.01	มาก	8
2. ควรมีการจัดอบรมแบบเลือกรายวิชาที่จำเป็นเร่งด่วนสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ก่อนหลัง เช่น วิชาจิตอาสา เพื่อการบริการ เป็นต้น	4.17	0.69	มาก	7
3. ควรมีการจัดอบรมทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติอย่างละ 50%	4.29	0.73	มากที่สุด	5
4. ควรมีการฝึกปฏิบัติการในสถานที่จริงทั้งแหล่งโบราณสถานและที่ท่องเที่ยวตามธรรมชาติ	4.43	0.68	มากที่สุด	1
5. ควรมีการจัดกิจกรรมที่เน้นการหนักในการฝึกปฏิบัติการพูดเพื่อให้ข้อมูลและการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	4.35	0.65	มากที่สุด	3
6. ควรใช้วิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านมาช่วยในการอบรม เช่น การพยาบาล การแนะนำสินค้า การแนะนำสถานที่ การแนะนำข้อมูล	4.42	0.65	มากที่สุด	2
7. ควรใช้วิทยากรจากส่วนต่าง ๆ ของประเทศที่มีความชำนาญเฉพาะด้านมาให้การอบรม	4.32	0.70	มากที่สุด	4
8. ควรมีการสอบวัดผลก่อนและหลังการอบรมเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการพัฒนา	4.27	0.71	มากที่สุด	6
รวม	4.25	0.53	มากที่สุด	

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

การพัฒนาหลักสูตรมาตรฐานฝึกอบรม : อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ เริ่มจากการกำหนดหลักการหลักสูตร จุดมุ่งหมายหลักสูตร จากนั้นนำจุดมุ่งหมายหลักสูตรมากำหนดความสามารถของผู้อบรมที่ต้องการแล้วนำความสามารถของผู้อบรมที่ต้องการมากำหนดภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจากภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการนี้ได้นำไปสู่การกำหนดรายวิชาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนและกำหนดสังเขปรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร สุดท้ายจึงนำรายวิชาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนมาจัดกลุ่มตามลักษณะโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งได้ผลดังนี้

4.2 หลักการหลักสูตร

การท่องเที่ยวถือว่ามีสำคัญและสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างสูง โดยเห็นได้ว่าในแต่ละปีนั้นรายได้จากการท่องเที่ยวจัดอยู่ในระดับต้นๆของประเทศ ด้วยเหตุผลที่ว่าประเทศไทยนั้นมีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มากมาย ต่างวัฒนธรรม ต่างเอกลักษณ์ ทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถท่องเที่ยวได้ครบทุกบรรยากาศ อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

ด้วยความเจริญทางด้าน การท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้น จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยตรงและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จึงต้องมีภาระที่สำคัญต่อการสร้างความเข้าใจ ความสุข ความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยให้ได้รับความพึงพอใจอย่างสูงสุด

ตลอดจนในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economics Community) ดังนั้นการเดินทางไปมาระหว่างประชาชนในภูมิภาคอาเซียนจึงเปรียบเสมือนการเดินทางที่ไร้พรมแดนและสามารถเดินทางได้อย่างเสรีที่จะมาทำการค้า ประกอบธุรกิจตลอดจนการเดินทางเพื่อมาท่องเที่ยว ดังนั้นด้วยประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์การเดินทางระหว่างประเทศโดยผ่านประเทศไทยจึงกลายเป็นจุดสำคัญแห่งการสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ หน่วยงานต่างๆในส่วนราชการจึงต้องดำเนินการและเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นับตั้งแต่หน่วยงานระดับใหญ่ของประเทศ เช่น กระทรวง กรม กอง หน่วยงานต่าง ๆ รวมไปถึงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวและหน่วยงานที่รับผิดชอบในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

ในขณะที่เดียวกันเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผิดชอบ ดูแลและตระหนักถึงภารกิจดังกล่าวและได้ร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างดีเยี่ยมตลอดมา แต่ทั้งนี้การเป็นเจ้าบ้านที่ดีนั้นมิได้จำกัดขอบเขตแต่เพียงผู้ที่อาศัยอยู่ในเฉพาะจังหวัดตนเองเท่านั้น แต่อาจหมายรวมถึงคนไทยทุกคนที่พร้อมจะช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้มีความสุขขณะที่พำนักอยู่ในประเทศไทย

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว และมีความเชื่อว่าคนไทยทุก ๆ คน ทั้ง เยาวชน และบุคคลทั่วไป สามารถให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ จึงได้พัฒนาหลักสูตรมาตรฐานฝึกอบรมอาสาสมัครนักท่องเที่ยวขึ้นเพื่อใช้อบรมและพัฒนาอาสาสมัครเหล่านั้นให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่ออาสาสมัครนักท่องเที่ยวจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวต่อไป

โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการผลิตอาสาสมัครนักท่องเที่ยวให้มีคุณสมบัติดังนี้ คือ

- 1) มีความรู้ความสามารถในองค์ความรู้ทางการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ทั้งเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ

2) มีทักษะในการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดและตัดสินใจ

3) มีเจตคติ จิตพิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีจิตบริการและสาธารณะ

ความสามารถของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการและการเรียนรู้

จากหลักการหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนำมาสู่การกำหนดความสามารถของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการซึ่งนำไปสู่การกำหนดภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการอีกต่อหนึ่ง ดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการที่ตอบสนองความสามารถของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการตามหลักสูตรฝึกอบรม

ความสามารถของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการ	ภาระการเรียนรู้ของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ต้องการ
1. มีความรู้ความสามารถในองค์ความรู้ทางด้าน การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทั้งเชิง ทฤษฎี และการปฏิบัติ	1. ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับความรู้ทางด้าน การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวทั้งเชิงทฤษฎีและการปฏิบัติประกอบกับการสอดแทรกคุณธรรม และจริยธรรมในการเรียนรู้รายวิชาอื่น ๆ
2. มีทักษะในการช่วยเหลือและมีทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดและตัดสินใจ	2. ผู้รับการอบรมจะได้รับการฝึกฝนทักษะ การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวในเชิงปฏิบัติการ 3. ผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับการฝึกฝนภาษาอังกฤษ ทั้งการฟังและพูด เพื่อการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว 4. ผู้รับการอบรมจะได้รับการฝึกฝนทักษะการคิด และตัดสินใจในรายวิชาต่างๆแบบองค์รวม
3. มีเจตคติ จิตพิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีจิตบริการและสาธารณะ	5. ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับการพัฒนาจิตพิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ของตนเอง การมีจิตบริการและสาธารณะ
4. มีทักษะในการประสานงานกับผู้อื่นได้รวมทั้ง มีทักษะในการทำงานเป็นทีม	6. ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับการฝึกฝนให้ทำงาน เป็นทีม
5. มีความรู้และความสามารถในการนำเสนอ ข้อมูลท่องเที่ยวในถิ่นตนเอง	7. ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับการฝึกฝนทักษะ การนำเสนอข้อมูลวัฒนธรรม การท่องเที่ยวท้องถิ่น เป็นต้น

สังเขปรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรในการเขียนสังเขปรายวิชา (Course Description) ผู้วิจัยใช้หลักการการเขียนสังเขปรายวิชาดังนี้

- 1) แสดงประเด็นหลัก ๆ ถึงสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถทำได้ในรายวิชานั้น ๆ โดยคำนึงถึงภาระการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการเป็นสำคัญ
- 2) สะท้อนถึงความต้องการด้านหลักการ เทคนิค วิธีการการช่วยเหลือ นักท่องเที่ยว
- 3) สะท้อนความต้องการด้านศีลธรรม จรรยาบรรณ หน้าที่ของตนเองในการเป็นอาสาสมัครนักท่องเที่ยว
- 4) ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาในระดับสูง เช่น การแก้ปัญหา การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์
- 5) การนำผลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นซึ่งเป็นความต้องการที่แท้จริงของนักท่องเที่ยว ผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนามาผนวกเข้ากับแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา ดังปรากฏต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 แนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

หัวข้อ	แหล่งที่มา
1.หลักการหลักสูตร	1.ผลการผลสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 ตัวอย่าง ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา สถานประกอบการทางด้านการท่องเที่ยว
2.จุดมุ่งหมายหลักสูตร	1.ผลสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 ตัวอย่าง ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา สถานประกอบการทางด้านการท่องเที่ยว
3.โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม	1.ผลสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 ตัวอย่าง ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา สถานประกอบการทางด้านการท่องเที่ยว
4.รายวิชาต่างๆ	1.ผลสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 132 ตัวอย่าง ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา สถานประกอบการทางด้านการท่องเที่ยว 2.คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญและวิทยากร

คำอธิบายรายวิชา

1. อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว 3(3-3)
(Tourist Volunteer)

ศึกษาบทบาทหน้าที่ ภารกิจหลักของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว เข้าใจและสามารถอธิบายขอบข่ายงาน ความรับผิดชอบ บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่ครอบคลุมในเรื่องขอการปฏิบัติตามภารกิจ หรือขอบข่ายงานที่ตนเองรับผิดชอบ โดยเฉพาะเรื่องการเฝ้าระวังเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว กระบวนการทำงานและจรรยาบรรณในการทำงาน ความมีระเบียบวินัย การเคารพในหน้าที่ของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว

Study the role of the volunteer, understanding and explain the scope and responsibility of the tourist volunteer toward the mission and the scope of their works, especially in the tourist safety awareness with the ethics, moral and respectful of their duties in the Tourist volunteer.

2. หลักการท่องเที่ยว 3(3-3)
(Principles of Tourism)

ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว องค์ประกอบ รูปแบบการท่องเที่ยว รวมไปถึงสถานการณ์ปัจจุบันของการท่องเที่ยวทั้งในระดับใหญ่คือประเทศ ระดับภูมิภาคและจังหวัดกาฬสินธุ์ บทบาทและความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่มีต่อประเทศ ภูมิภาคและจังหวัด และผลกระทบในเชิงลบที่เกิดขึ้นจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้เป็นไปอย่างยั่งยืน โดยเน้นการศึกษาในชั้นเรียน การศึกษาดูงาน และการศึกษาคกรณีตัวอย่างที่พบเห็นในภูมิภาคหรือจังหวัดตน

Study the concept, component, forms and the contemporary tourism situations, roles and the importance of tourist towards the local as well as negative impacts of tourist development which lead to the study of sustainable tourism management. This subject is designed for classroom context with the case studies and field trip in local area.

3. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น 3(3-3) (The Principle of First Aid)

ศึกษาความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ และหลักการปฐมพยาบาลฝึกปฏิบัติการปฐมพยาบาลเบื้องต้นสำหรับผู้ป่วยประเภทต่าง ๆ การประเมินสภาพผู้ป่วย โดยการจับชีพจร การนับการหายใจ การวัดอุณหภูมิและความดันโลหิต การใช้วัสดุอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย การศึกษาเน้นการฝึกปฏิบัติในชั้นเรียน กรณีศึกษา และการปฏิบัตินอกชั้นเรียนที่เหมาะสมกับพื้นที่ทำงานที่มีความแตกต่างกันไป

Study the concept, usefulness and the principle of first aid by practicum training in monitoring of the patient such as high blood pressure and fever take care. This subject is designed for outside classroom context with the real situations in many local areas.

4. กฎหมายท่องเที่ยว 3(3-0) (Tourism Law)

ศึกษาความหมายและความสำคัญของกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว พร้อมศึกษาถึงพระราชบัญญัติและข้อปฏิบัติที่มีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับธุรกิจท่องเที่ยว ศึกษาโดยใช้กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นนำมาเชื่อมโยงกับหลักทฤษฎี

Study the meaning and the importance of tourist's law, the governmental principles and tourist acting by tourist case study that it was relevant with the theories of law.

5. จิตสำนึกรักบ้านเกิด 3(3-3) (Consciousness Enhancement in Hometown)

ศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อให้ชุมชนได้รับผลกระทบเชิงลบจากการท่องเที่ยวให้น้อยที่สุด เสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ การปลูกฝังความรัก ความตระหนักในบ้านเกิดตน ศึกษาบทบาทและปัจจัยสำคัญของการเป็นเจ้าบ้านที่ดี ฝึกฝนทักษะในการต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยไมตรีจิตมีทัศนคติที่ถูกต้องในการให้บริการกับนักท่องเที่ยว เพื่อความประทับใจและภาพลักษณ์ที่ดีของพื้นที่ในสายตาของนักท่องเที่ยว

Study the techniques and methods in sustainable management, promoting and creating the strongly community. Create the conscious, roles, functions and importance factors for the host country by practicing in tourist welcoming, the good attitude toward the tourist service for impressive and identity building.

6. จิตบริการสำหรับอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว **3(3-3)**
(Service Mind for Volunteer)

ศึกษาความหมาย ความสำคัญและหลักการของจิตบริการเพื่องานอาสาสมัคร จิตสาธารณะต่องานสังคมและงานสาธารณประโยชน์ คุณธรรมจริยธรรมที่มีส่วนส่งเสริมต่อการทำงานของอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว การปรับตัวทางสังคมและการตัดสินใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนกระบวนการสร้างสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานและสาธารณะ

Study the meaning, importance, techniques of Service – mind for business service, morals and ethics for self adaptation and discussion with others person in cooperative, public relationship making process between their college and public section.

7. การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ **3(3-3)**
(Persuasive Communication)

ศึกษาความหมาย ความสำคัญ ทักษะ กระบวนการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจในงานอาสา การสื่อสารอย่างจิตสาธารณะ ที่ประยุกต์ทฤษฎีทางจิตวิทยาและพฤติกรรมมนุษย์ พื้นฐานมาใช้เพื่องานอาสาสมัคร อิทธิพลของการสื่อสารต่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ ทักษะและพฤติกรรมของบุคคล การรับรู้ แรงจูงใจในการสื่อสาร การประยุกต์ใช้การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมไปถึงการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

Study the meaning, importance, skills, methods, and persuasive communication with service mind for business service section. Adapt the psychological theories and fundamental human behaviors for audience analysis or tourists for changing the tourist behavior and attitude with the cross cultural communication methods.

8. การสร้างเสริมบุคลิกภาพเพื่องานอาสา **3(3-3)**
(Personal Development for voluntary Jobs)

ศึกษาถึงหลักการและแนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพเพื่องานอาสาสมัครในด้านวินัย มารยาททางสังคม การวางตัว การแต่งกาย การสร้างความเชื่อมั่นในตนและทักษะในการสื่อสาร ฯลฯ ทั้งเชิงองค์ความรู้และการปฏิบัติเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานในฐานะอาสาสมัคร

Study the principles, guidelines for personal development in business service both inside and outside such as social manner, self-conduct, self-confidence, encouragement for preparing themselves in tourist volunteer service.

9. การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ **3(3-3)**
(Effective Team - Working Technique)

ศึกษาความหมาย ความสำคัญ แนวคิด วิธีการสร้างทีมงาน การพัฒนาทีมงานที่มีประสิทธิภาพ ลักษณะของทีมที่มีประสิทธิภาพ แนวทางการทำงานเป็นทีมโดยเน้น กิจกรรมสร้างทีมงานโดยอาศัยกระบวนการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพและส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

Study the meaning, concepts; team-work's building in efficiency such as the activities for creating the team-wok by communicative approach for relationship and team-work promoting.

10. ความรู้ถิ่นฐานตนเอง **3(3-3)**
(Local Knowledge)

ศึกษาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่นศิลปวัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ โดยเน้นการให้คำอธิบายเพื่อการแนะนำความรู้เฉพาะถิ่นอย่างคร่าว ๆ ให้กับนักท่องเที่ยวได้ทราบ

Study the history, geography, wisdom, dialect, arts, tradition and custom by using the presentation technique in various methods for enquiry the tourist's knowledge in the local area.

11. ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าบ้าน 1 **3(3-3)**
(English for Host 1)

ฝึกทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างชาติในบริบทของเจ้าบ้าน เช่นการให้คำแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวอย่างง่าย ๆ การบอกเส้นทางการเดินทางแนะนำร้านอาหาร ร้านค้าต่าง ๆ เป็นต้น

Practice in the listening and speaking English skills for daily use and communicate with tourists of foreigners in the context of the host country, especially in the tourist places attraction by giving the direction, recommended the restaurants and shops.

12. ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าบ้าน 2
(English for Host 2)

3(3-3)

ฝึกทักษะการฟัง พูดภาษาอังกฤษชั้นกลางเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวหรือชาวต่างชาติในบริบทของเจ้าบ้าน เช่นการให้คำแนะนำเกี่ยวกับความปลอดภัยและทรัพย์สินในขณะที่อยู่ในประเทศไทยการให้คำแนะนำเกี่ยวข้อควรปฏิบัติ (Do) และข้อห้าม (Don't) ในขณะที่พำนักอยู่ในประเทศไทย เป็นต้น

Practice in the listening and speaking English skills with tourists such as how to suggest tourist about safety and security and describe how to do and don't when they are staying in Thailand.

13. ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร
(Foreign Language in Communication)

3(3-3)

ฝึกทักษะการฟัง พูด ภาษาต่างประเทศขั้นพื้นฐานภาษาใดภาษาหนึ่งที่จำเป็นต่อภูมิภาคนั้นๆ อาทิเช่น ภาษาจีน ภาษาลาว ภาษาเวียดนาม ภาษาเขมร ภาษาพม่า เป็นต้น เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การให้คำแนะนำ การบอกเส้นทาง

Practice in the fundamental of listening and speaking Asian language such as Chinese, Laos, Vietnam, Khmer, Myanmar for daily life by describing the direction and suggestion.

หลักสูตรฉบับสมบูรณ์
หลักสูตรฝึกอบรมอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว
เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

*****

1. ชื่อหลักสูตร

หลักสูตรฝึกอบรมเยาวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2. หลักการหลักสูตร

การท่องเที่ยวถือว่ามีค่าสำคัญและสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างสูง โดยเห็นได้ว่าในแต่ละปีนั้นรายได้จากการท่องเที่ยวจัดอยู่ในระดับต้น ๆ ของประเทศ ด้วยเหตุผลที่ว่าประเทศไทยนั้นมีแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มากมาย ต่างวัฒนธรรม ต่างเอกลักษณ์ ทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยสามารถท่องเที่ยวได้ครบทุกบรรยากาศ อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ เป็นต้น

ด้วยความเจริญทางด้านกาท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าสู่ประเทศไทยมากขึ้น จึงทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยตรงและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จึงต้องมีภาระที่สำคัญต่อการสร้างความเข้าใจ ความสุข ความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่ประเทศไทยให้ได้รับความพึงพอใจอย่างสูงสุด

ตลอดจนในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยกำลังจะเข้าร่วมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asian Economic Community) ดังนั้นการเดินทางไปมาระหว่างประชาชนในภูมิภาคอาเซียนจึงเปรียบเสมือนการเดินทางที่ไร้พรมแดนและสามารถเดินทางได้อย่างเสรีที่จะมาทำการค้า ประกอบธุรกิจตลอดจนการเดินทางเพื่อมาท่องเที่ยว ด้วยประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ การเดินทางระหว่างประเทศโดยผ่านประเทศไทยจึงกลายเป็นจุดสำคัญแห่งการสร้างรายได้เข้าสู่ประเทศ หน่วยงานต่าง ๆ ในส่วนราชการจึงต้องดำเนินการและเตรียมความพร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว นับตั้งแต่หน่วยงานระดับใหญ่ของประเทศ เช่น กระทรวง กรม กอง หน่วยงานต่าง ๆ รวมไปถึงการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวและหน่วยงานที่รับผิดชอบในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

ในขณะที่เดียวกันเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ก็เป็นหน่วยงานหนึ่งที่จะร่วมรับผิดชอบ ดูแลและตระหนักถึงภารกิจดังกล่าวและได้ร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติภารกิจ หน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างดีเยี่ยมตลอดมา แต่ทั้งนี้การเป็นเจ้าบ้านที่ดีนั้นมิได้จำกัดขอบเขตแต่เพียงผู้ที่อาศัยอยู่

ในเฉพาะจังหวัดตนเองเท่านั้น แต่อาจหมายรวมถึงคนไทยทุกคนที่พร้อมจะช่วยเหลือนักท่องเที่ยวให้มีความสุขขณะที่พำนักอยู่ในประเทศไทย

เทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว และมีความเชื่อว่าคนไทยทุก ๆ คน ทั้ง เยาวชน และบุคคลทั่ว ๆ ไป สามารถให้ความช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้ จึงได้พัฒนาหลักสูตรมาตรฐานฝึกอบรมอาสาสมัครนักท่องเที่ยวขึ้นเพื่อใช้อบรมและพัฒนาอาสาสมัครเหล่านั้นให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว และการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เพื่ออาสาสมัครนักท่องเที่ยวจะได้นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวต่อไป

3. จุดมุ่งหมายหลักสูตร

โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในการผลิตอาสาสมัครนักท่องเที่ยวให้มีคุณสมบัติดังนี้

3.1 มีความรู้ความสามารถในองค์ความรู้ทางด้านการช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ทั้งเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ

3.2 มีทักษะในการใช้ช่วยเหลือนักท่องเที่ยว ทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิดและตัดสินใจ

3.3 มีเจตคติ จิตพิสัยที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม การเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง การมีจิตบริการและสาธารณะ

4. โครงสร้างหลักสูตร

ในการจัดรายวิชานั้น ใช้วิธีการจัดแบบขอบข่ายการเรียนรู้ (Scope of Learning) จากสิ่งใกล้ตัวไปสู่สิ่งไกลตัว โดยประกอบไปด้วยรายวิชาต่าง ๆ ดังนี้ คือ

ตารางที่ 4.7 รายวิชาในหลักสูตร

ขอบข่ายการเรียนรู้ Scope of Learning	รายวิชา
ขอบข่ายการเรียนรู้จากใกล้ตัว	<ol style="list-style-type: none"> อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Tourist Volunteer) จิตสำนึกรักบ้านเกิด (Consciousness Enhancement in Hometown) การสร้างเสริมบุคลิกภาพเพื่องานอาสา (Personal Development for voluntary Jobs) ความรู้ถิ่นฐานตนเอง (Local Knowledge)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ขอบข่ายการเรียนรู้ Scope of Learning	รายวิชา
ขอบข่ายการเรียนรู้จากไกลตัว	1. หลักการท่องเที่ยว (Principles of Tourism) 2. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น (The Principle of First Aid) 3. กฎหมายท่องเที่ยว (Tourism Law) 4. จิตบริการสำหรับอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว (Service- Mind for Volunteer) 5. การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ (Persuasive Communication) 6. การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ (Effective Team - Working Technique) 7. ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าบ้าน 1 (English for Host 1) 8. ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าบ้าน 2 (English for Host 2) 9. ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร (Foreign Language in Communication)

4.2.4 ความสัมพันธ์ของรายวิชาต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ

ตารางที่ 4.8 แสดงความสัมพันธ์ของรายวิชาต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ

รายวิชา	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ		
	พุทธิพิสัย	ทักษะพิสัย	จิตพิสัย
1. กฎหมายท่องเที่ยว	✓		✓
2. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น	✓	✓	✓
3. หลักการท่องเที่ยว	✓		✓
4. อาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	✓	✓	✓
5. จิตสำนึกรักบ้านเกิด		✓	✓
6. จิตบริการสำหรับอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยว	✓	✓	✓

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายวิชา	จุดมุ่งหมายของหลักสูตรฯ		
	พุทธิพิสัย	ทักษะพิสัย	จิตพิสัย
7. การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ	✓	✓	✓
8. การสร้างเสริมบุคลิกภาพเพื่องานอาสา	✓	✓	✓
9. การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓
10. ความรู้ถึงฐานตนเอง	✓	✓	✓
11. ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าบ้าน 1	✓	✓	
12. ภาษาอังกฤษสำหรับเจ้าบ้าน 2	✓	✓	
13. ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร	✓	✓	

4.2.5 คำอธิบายรายวิชา

คำอธิบายรายวิชานี้ประกอบไปด้วย คำอธิบายเนื้อหาการเรียนรู้องค์ความรู้ที่จะได้รับจากการเรียนรู้ และหมายเลข หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย

หมายเลขแรก	หมายถึง จำนวนหน่วยการเรียนรู้	3(0-0)
หมายเลขแรกในวงเล็บ	หมายถึง จำนวนชั่วโมงเรียนเชิงเนื้อหา	0(3-0)
หมายเลขหลังในวงเล็บ	หมายถึง ชั่วโมงการฝึกปฏิบัติ	0(0-3)

5. แนวทางการจัดกิจกรรมอบรม

กิจกรรมการอบรมแต่ละวิชาประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ขั้นการทดสอบองค์ความรู้ก่อนการอบรม (Pre-test) นำเข้าสู่การอบรม

เป็นขั้นตอนที่ผู้เข้าอบรมสัมมนาทุกท่านทำข้อสอบเพื่อวัดพื้นฐานความรู้เดิมที่ตนเองมีมาก่อนการอบรมในรายวิชาต่าง ๆ ที่ทำการอบรม เพื่อเป็นการศึกษาถึงความรู้ ความพร้อมที่ผู้เข้ารับการอบรมมี และนำผลที่ได้รับมาปรับปรุงแนวทางการอบรมให้เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เข้าอบรม

2. ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน

โดยผู้บรรยายทำการซักถาม ประกอบกับการใช้กิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับรายวิชาเพื่อเข้าสู่การเรียนรู้

3. ขั้นการฝึกอบรม

เป็นการเรียนรู้เชิงทฤษฎี การบรรยายเนื้อหาองค์ความรู้ ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติการ โดยใช้เทคนิควิธีการฝึกอบรมแบบบูรณาการ ได้แก่ การบรรยาย การสาธิต การฝึกปฏิบัติการ การใช้กิจกรรม

1. ขั้นการสรุป

เป็นการสรุปเนื้อหาจากการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาเมื่อจบแต่ละครั้ง

2. ขั้นการทดสอบองค์ความรู้หลังการอบรม (Post-test)

เป็นขั้นตอนที่ผู้เข้าอบรมสัมมนาทุกท่านทำข้อสอบเพื่อวัดความรู้ทั้งหมดที่ได้จากการอบรม เพื่อตรวจดูถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าของแต่ละบุคคล

6. สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม

1. เอกสารประกอบการอบรมสัมมนาในรายวิชาต่าง ๆ
2. แบบฝึกปฏิบัติ ตามรายวิชาต่าง ๆ
3. แผนการจัดทำกิจกรรม/แผนการอบรม
4. สื่อต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการฝึกอบรมในแต่ละรายวิชา

7. แนวทางการวัดและประเมินผลการอบรม

การวัดผลและประเมินผลการอบรมอาสาสมัครนักท่องเที่ยว นั้น แบ่งการประเมินออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. การประเมินจากความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรมที่มีต่อ วิทยากร วิธีการฝึกอบรม เนื้อหา สถานที่ ระยะเวลา วัสดุ อุปกรณ์การฝึกอบรม
2. การประเมินจากการทดสอบองค์ความรู้ของผู้เข้ารับการอบรมในแต่ละรายวิชา
3. การประเมินจากระยะเวลาที่เข้าร่วมการอบรมต้องไม่น้อยกว่า 80% ของการอบรม

8. เกณฑ์การผ่านการฝึกอบรม

เกณฑ์การผ่านการอบรมนั้นประกอบไปด้วย

1. ผลการทดสอบองค์ความรู้หลังจากการเรียนรู้ (ทุกรายวิชารวมกัน) ไม่น้อยกว่า 70%
2. ระยะเวลาของการอบรมสัมมนาไม่น้อยกว่า 80 % ของการอบรม

การประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรฝึกอบรมฝึกอบรม : เยวชนคนเก่งอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จ.กาฬสินธุ์ กลุ่มผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของหลักสูตรโดยกระบวนการ IOC จากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1. นักพัฒนาหลักสูตร	1 ท่าน
2. นักวิชาการด้านการสื่อสาร	1 ท่าน
3. นักวิชาการด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม	1 ท่าน

4. นักวิชาการด้านภาษาต่างประเทศ 1 ท่าน
5. เจ้าของกิจการบริษัทนำเที่ยว 1 ท่าน
- โดยมีหลักการประเมินดังนี้ คือ
1. ชื่อหลักสูตร
  2. หลักการหลักสูตร
  3. จุดมุ่งหมายหลักสูตร
  4. โครงสร้างหลักสูตร
    - 4.1 กรอบโครงสร้างหลักสูตร
    - 4.2 รายละเอียดวิชา
  5. แนวทางการจัดกิจกรรมอบรม
  6. สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม
  7. แนวทางการวัดและประเมินผลการอบรม
  8. เกณฑ์การผ่านการฝึกอบรม
- ซึ่งผลการประเมินปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินหลักสูตร

หัวข้อประเมิน	เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	ผลรวม คะแนน (ผลลัพธ์)
1. ชื่อหลักสูตร	5	-	-	5(1)
2. หลักการหลักสูตร	5	-	-	5 (1)
3. จุดมุ่งหมายหลักสูตร	5	-	-	5 (1)
4. โครงสร้างหลักสูตร	5	-	-	5 (1)
4.1 กรอบโครงสร้างหลักสูตร	5	-	-	5 (1)
4.2 รายละเอียดวิชา	5	-	-	5 (1)
5. แนวทางการจัดกิจกรรมอบรม	4	1	-	4 (.80)
6. สื่อและอุปกรณ์การฝึกอบรม	4	1	-	4 (.80)
7. แนวทางการวัดและประเมินผลการอบรม	4	1	-	4 (.80)
8. เกณฑ์การผ่านการฝึกอบรม	4	1	-	4 (.80)
รวม	46	4	-	46(0.92)

นอกจากนี้แล้วผู้เชี่ยวชาญยังได้แสดงข้อคิดเห็นเพิ่มเติมดังนี้คือ

1. ความเหมาะสมของหลักสูตร

หลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับยุคปัจจุบันที่เน้นการให้ชุมชนหรือหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมในการพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถทางการให้การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวด้วยเหตุที่ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายรูปแบบและมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวอย่างมากมาดั่งนั้นการพัฒนาเยาวชนในท้องถิ่นต่าง ๆ ให้เป็นอาสาสมัครช่วยเหลือนักท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งดีที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและซาบซึ้งใจในขณะที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวสามารถนำไปขยายผลกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ หรือตามชุมชนอื่น ๆ ได้

2. รายวิชาต่าง ๆ

สำหรับรายวิชาต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นนั้นผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความเห็นว่ามีลักษณะของรายวิชาที่เน้นการฝึกปฏิบัติการซึ่งจะทำให้ผู้อบรมได้ลงมือฝึกปฏิบัติการจริงตามสถานที่จริงที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้มากกว่าการเรียนภายในชั้นเรียนตลอดจนมีรายวิชาต่าง ๆ ที่ทันสมัยและสามารถนำไปใช้พัฒนาได้ดี เช่น การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ การสร้างเสริมบุคลิกภาพเพื่องานอาสา การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น และในขณะเดียวกันมีรายวิชาที่สร้างเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรักในถิ่นฐานตนเองซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาเกี่ยวกับเยาวชนในระยะยาวได้ดี เช่น จิตสำนึกรักบ้านเกิด ความรู้ถิ่นฐานตนเอง

3. แนวทางการจัดการอบรม

แนวทางการจัดการอบรมนั้นผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นว่า มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน โดยเริ่มตั้งแต่ ขั้นตอนทดสอบองค์ความรู้ก่อนการอบรม (Pre-test) นำเข้าสู่การอบรม ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นการฝึกอบรม ขั้นการสรุป ขั้นการทดสอบองค์ความรู้หลังการอบรม (Post-test)